

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Δασικά οικοσυστήματα: Ορισμοί, μέτρα προστασίας, ανάπτυξης και διαχείρισης»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 998/1979 (ΦΕΚ Α΄289)

Άρθρο 1 - Γενικές διατάξεις

Με το άρθρο 1 τροποποιούνται γενικές διατάξεις του ν. 998/1979 με σκοπό την πληρέστερη εναρμόνιση τους με τις συνταγματικές διατάξεις του άρθρου 24 και την πρόσφατη νομολογία των δικαστηρίων και κυρίως του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ειδικότερα **με την παράγραφο 1 του άρθρου 1** τροποποιείται το άρθρο 1 του ν. 998/1979 περί του σκοπού αυτού και ορίζεται ως σκοπός του νόμου η προστασία, δια του καθορισμού συγκεκριμένων προστατευτικών μέτρων, πέραν των δασών και των δασικών εκτάσεων, και των δημοσίων γαιών, στις οποίες υπάγονται οι δημόσιες χορτολιβαδικές, βραχώδεις, πετρώδεις και βαλτώδεις εκτάσεις, τα ορεινά ρέματα καθώς και οι περιοδικώς κατακλυζόμενες εκτάσεις που δεν φέρουν δασική βλάστηση.

Τα μέτρα προστασίας πρέπει να αποβλέπουν στην διατήρηση, ανάπτυξη και βελτίωση των ανωτέρω εκτάσεων, σύμφωνα με τη συνταγματικά κατοχυρωμένη στο άρθρο 24 αρχή της αειφορίας. Περαιτέρω ορίζεται ως σκοπός του νόμου ο προσδιορισμός κατά περίπτωση των όρων και προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι ανωτέρω προστατευτέες εκτάσεις μπορεί στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης να μεταβάλλουν την κατά προορισμό χρήση τους ή να εξυπηρετούν και άλλες χρήσεις, για λόγους επιβαλλόμενους από το δημόσιο συμφέρον.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 τροποποιείται η πρώτη παράγραφος του άρθρου 2 του ν. 998/1979 με την καθιέρωση υποχρέωσης τόσο κρατικής, όσο και των πολιτών, για την προστασία των ανωτέρω εκτάσεων (δασών, δασικών εκτάσεων και δημοσίων γαιών) και με τη ρητή κατοχύρωση του δικαιώματος στην ως άνω προστασία, σε συμφωνία με το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος, στο οποίο, από το 2001, προβλέπεται ρητά ότι η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί δικαίωμα του καθενός.

Περαιτέρω **με την παράγραφο 3 του άρθρου 1** προστίθεται στο ως άνω άρθρο 2 νέα παράγραφος 3, στην οποία ορίζεται ότι οι ανωτέρω εκτάσεις, επί των οποίων ισχύει το μαχητό τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου, θεωρούνται δημόσιες, εκτός και αν υπάγονται σε μία εκ των περιπτώσεων απόκτησης

ιδιωτικών δικαιωμάτων του άρθρου 10 του ν. 3208/2003, στις οποίες αποκλείεται η προβολή δικαιωμάτων κυριότητας εκ μέρους του Δημοσίου.

Με την **παράγραφο 4 του άρθρου 1** αντικαθίσταται το άρθρο 3 του ν. 998/1979, στο οποίο δίδονται οι ορισμοί της εννοίας του δάσους και της δασικής έκτασης, καθορίζονται ειδικές περιπτώσεις εκτάσεων, που εμπίπτουν στις ανωτέρω έννοιες και προσδιορίζονται οι εξαιρούμενες από το πεδίο εφαρμογής του δασικού νόμου εκτάσεις.

Ειδικότερα υιοθετείται πλήρως ο κατά τη δασική οικολογία συνταγματικός ορισμός της εννοίας του δάσους και της δασικής έκτασης (παρ. 1 α και 1β του τροποποιημένου άρθρου 3) σε συμφωνία και με την πλέον πρόσφατη σχετική νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 32/2012, 33, 34/2013). Ειδικότερα το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ανίσχυρες, ως αντισυνταγματικές, τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου 3 του ν.998/1979, οι οποίες, όπως ίσχυαν μετά την αντικατάστασή τους από το άρθρο 1 του ν.3208/2003, προέβλεπαν ποσοτικά κριτήρια (ελάχιστη έκταση, ελάχιστο ποσοστό συγκόμωσης) για τη στοιχειοθέτηση της εννοίας του δάσους και της δασικής έκτασης.

Περαιτέρω προς αποτροπή διάσπασης του δασικού χώρου και για την προστασία αυτού προβλέπεται ότι εξομοιώνονται με τα δάση και τις δασικές εκτάσεις οι περικλειόμενες από αυτά οποιασδήποτε φύσεως ασκεπείς εκτάσεις (φρυγανώδεις ή χορτολιβαδικές εκτάσεις, βραχώδεις εξάρσεις και γενικά ακάλυπτοι χώροι) καθώς και οι υπεράνω των δασών ή δασικών εκτάσεων ασκεπείς κορυφές ή αλπικές ζώνες των ορέων και οι άβατοι κλιτύες αυτών (παρ. 2).

Επίσης διευκρινίζεται ότι στις διατάξεις του δασικού νόμου 998/1979 υπάγονται και οι λωρίδες που καλύπτονται από δασική βλάστηση και αποτελούν δασοβιοκοινότητα (παρ. 3), τα πάρκα και τα άλση, το περιαστικό πράσινο, ήτοι η πέριξ του σχεδίου πόλεων και οικιστικών περιοχών δημόσια έκταση που φέρει ή που προορίζεται να φέρει φυσική ή τεχνητή δασική βλάστηση ως και οι δασωτές και αναδασωτές εκτάσεις (παρ. 4^α).

Ως προς τα πάρκα και τα άλση ειδικότερον υιοθετείται ο ορισμός που δόθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας κατά την ερμηνεία των σχετικών διατάξεων (παρ. 4 β περ. i, ii και iii), ενώ διευκρινίζεται σε συμφωνία και πάλι με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 1183/1993) ότι στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας υπάγονται και τμήματα πάρκου ή άλσους, τα οποία φέρουν μη δασική βλάστηση συνδέονται όμως οργανικά με το σύνολο του πάρκου ή άλσους υπό την έννοια ότι συμβάλλουν στη διατήρηση της φυσικής ισορροπίας του συνόλου.

Περαιτέρω προβλέπεται η προστασία των δημόσιων χορτολιβαδικών, βραχωδών, πετρωδών και βαλτωδών εκτάσεων, των ορεινών ρεμάτων καθώς και των περιοδικώς κατακλυζόμενων εκτάσεων που δεν φέρουν δασική βλάστηση, με την ένταξη των εκτάσεων αυτών σε ενιαία κατηγορία με τον όρο δημόσιες γαίες (παρ. 5^α, β και γ).

Δεδομένης της προβλεπομένης στο άρθρο 28 του Ν. 2664/1998 παύσης της λειτουργίας των Συμβουλίων Ιδιοκτησίας Δασών στις περιοχές που κηρύσσονται υπό κτηματογράφηση περιοχές, οίες

είναι πλέον, μετά την έκδοση της Υ.Α. 27826/2010 (ΦΕΚ 1077 Β) όλες οι περιοχές της Χώρας, διευκρινίζεται ότι αρμόδια για την αναγνώριση της κυριότητας ή άλλων εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί των ανωτέρω εκτάσεων είναι τα πολιτικά δικαστήρια ή οι Επιτροπές Ενστάσεων του Ν. 2308/1995 για το Εθνικό Κτηματολόγιο (παρ. 5γ).

Περαιτέρω στην παράγραφο 6 του άρθρου 3 ορίζονται ρητά οι εκτάσεις που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και αποφεύγονται οι συγχύσεις που υπήρχαν μέχρι σήμερα όσον αφορά τα σχέδια πόλης, τις δασικές φυτείες επί αγροτικών εκτάσεων, τα πεδινά ρέματα που δεν φέρουν δασική βλάστηση, τις εποχικά κατακλειζόμενες εκτάσεις, κλπ.

Με την **παράγραφο 5 του άρθρου 1** αντικαθίσταται το άρθρο 6 του ν. 998/1979 περί του τρόπου υπολογισμού της αξίας των δασών. Συγκεκριμένα καθορίζεται νέος τρόπος υπολογισμού της αξίας των δασών, των δασικών εκτάσεων και των δημοσίων γαιών με βάση τη θέση, τις παραγωγικές, προστατευτικές, αισθητικές, και λοιπές λειτουργίες τους και όχι μόνο την παραγωγή ξύλου και βοσκήσιμης ύλης, όπως μέχρι σήμερα προβλέπονταν για τα δάση, με αποτέλεσμα την υποτίμηση της αξίας και την απώλεια εσόδων για το δημόσιο, κατά την παραχώρηση - κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας - δικαιωμάτων του δημοσίου επί δασών και δασικών εκτάσεων.

Άρθρο 2 - Συμβούλια και Επιτροπές

Με την **παράγραφο 1 του άρθρου 2** τροποποιείται η παράγραφος 3 του άρθρου 9 του ν. 998/1979. Συγκεκριμένα ορίζεται ο αριθμός και η ιδιότητα των μελών του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών ώστε αυτό να καταστεί ένα ευέλικτο όργανο για την εκτέλεση των από το νόμο καθοριζομένων αρμοδιοτήτων του. Μειώνονται τα μέλη του από 7 σε 5 και δεν συμμετέχει πλέον καθηγητής της δασολογικής σχολής του ΑΠΘ, του οποίου η μέχρι σήμερα παρουσία υπήρξε προβληματική λόγω αδυναμίας κάλυψης των εξόδων μετακίνησής του.

Με την **παράγραφο 2 του άρθρου 2** καταργούνται οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 10 του ν. 998/1979 περί της λειτουργίας των Νομαρχιακών Συμβουλίων Δασών, της συγκροτήσεως και της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας αυτών.

Περαιτέρω με την **παράγραφο 2** τροποποιείται η παράγραφος 3 του ως άνω άρθρου 10 του ν. 998/1979. Με την τροποποίηση σκοπείται η ανασυγκρότηση των Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων του άρθρου 10 προκειμένης της επίλυσης προβλημάτων δυσλειτουργίας που παρατηρήθηκαν κατά την μέχρι τώρα λειτουργία τους.

Συγκεκριμένα προβλέπεται η κατάργηση της β/θμιας επιτροπής επίλυσης δασικών αμφισβητήσεων και η λειτουργία πλέον μίας τετραμελούς Επιτροπής. Ο λόγος της κατάργησης της Β/βθμίου επιτροπής είναι ότι, από τα μέχρι σήμερα στοιχεία προκύπτει ότι στην πλειοψηφία των περιπτώσεων οι

αποφάσεις της ταυτίζονται με τις αντίστοιχες αποφάσεις της Α/βθμίου επιτροπής, ενώ παρατηρείται καθυστέρηση στην έκδοση των σχετικών αποφάσεων από 5 μέχρι και 10 χρόνια.

Η συνιστώμενη με την προτεινόμενη τροποποίηση Επιτροπή αποτελείται από τον προϊστάμενο του Πρωτοδικείου της έδρας του νομού ή όποιον ορίσει αυτός, ως πρόεδρο, από δύο δασολόγους της Διεύθυνσης Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή της Διεύθυνσης Δασών όμορου νομού και από ένα Γεωπόνο της οικείας Περιφέρειας, αναπληρούμενους από τους νόμιμους αναπληρωτές τους στην άσκηση των κύριων καθηκόντων τους. Η διευρυμένη σύνθεση της επιτροπής με μέλη εκτός νομού διασφαλίζει περισσότερη αμεροληψία στην εξέταση των υποθέσεων.

Άρθρο 3 - Διαδικασία χαρακτηρισμού

Με το αρθρ. 3 του νόμου αντικαθίσταται το αρθρ.14 του ν. 998/79 με το οποίο καθιερώνεται, προσωρινή, ήτοι μέχρι την κατάρτιση του δασολογίου, ειδική, διοικητική διαδικασία για την επίλυση αμφισβητήσεων και διαφορών σχετικά με το χαρακτήρα μίας περιοχής ως δάσους, δασικής έκτασης, ή δημόσιας γαίας των παραγράφων 5^α και 5β του άρθρου 3 του ν. 998/1979.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση προβλέπεται η ανάρτηση σε ειδικό δικτυακό τόπο - αντί της προβλεπόμενης σήμερα δημοσίευσης στον τύπο - της πράξης του Δασάρχη περί του χαρακτηρισμού της έκτασης ως δασικής ή μη, η έναρξη από την ως άνω ανάρτηση, για κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, της εξηκονθήμερης προθεσμίας για την υποβολή αντιρρήσεων κατά της πράξης χαρακτηρισμού ενώπιον της Επιτροπής του άρθρου 10 του ν. 998/1979, η καθιέρωση ανατρεπτικής προθεσμίας έξι μηνών για την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής επί των ως άνω αντιρρήσεων, η ανάρτηση της απόφασης της Επιτροπής στον ως άνω δικτυακό τόπο από της οποίας και άρχεται η προθεσμία για την ακυρωτική προσβολή αυτής, η αναστολή εκτέλεσης, με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων από ειδικές διατάξεις, της αρχικής πράξης του δασάρχη, σε περίπτωση χαρακτηρισμού με αυτή της υπόψη έκτασης ως μη δασικής, η δυνατότητα ανάκλησης της πράξης χαρακτηρισμού του δασάρχη, εντός πενταετίας από την έκδοση της, για πλάνη περί τα πράγματα ως και έκδοσης νέας πράξης χαρακτηρισμού για την ίδια έκταση, της οποίας η μορφή επιγενομένως έχει αλλάξει δραστικά, ο καθορισμός επακριβώς του πότε καθίσταται οριστικός και αμετάκλητος ο χαρακτηρισμός μίας έκτασης ως δασικής ή μη και η έκδοση σχετικού πιστοποιητικού από τον οικείο δασάρχη. Με τις ως άνω ρυθμίσεις επιτυγχάνεται ασφάλεια δικαίου για τους πολίτες, επενδυτές, υπηρεσίες κτλ. και προστατεύεται η δημόσια περιουσία.

Άρθρο 4 – Αναδασώσεις

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 4 τροποποιείται το άρθρο 38 του ν. 998/79 που προβλέπει την υποχρέωση κήρυξης ως αναδασωτέας κάθε έκτασης που απώλεσε τη δασική της βλάστηση από οποιαδήποτε αιτία.

Με την προτεινόμενη τροποποίησή διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται όταν η έκταση που έχει απολέσει την βλάστησή της λόγω πυρκαϊάς, βρίσκεται σε νόμιμη αλλαγή χρήσης, που δεν έχει εν τω μεταξύ συντελεστεί. Επιλύεται, έτσι, το πρόβλημα των επεμβάσεων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις στις περιπτώσεις όπου έχει μεν χορηγηθεί έγκριση επέμβασης, αλλά μέχρι να ολοκληρωθεί η σχετική επένδυση, η δασική βλάστηση της υπόψη έκτασης καταστρέφεται από πυρκαϊά, με συνέπεια η έκταση αυτή να κηρυχθεί αναδασωτέα και η επένδυση να ματαιωθεί, έστω και αν βρίσκονταν στο τελικό στάδιο ολοκλήρωσής της.

Το ίδιο πρόβλημα εντοπίζεται και στις καθορισμένες λατομικές περιοχές, οι οποίες όταν καίγονταν κηρύσσονταν αναδασωτέες, με συνέπεια την κατάργηση τους ως λατομικών περιοχών και συνακόλουθα την ανατροπή και του χωροταξικού σχεδιασμού, με μεγάλο οικονομικό κόστος για την τοπική και την εθνική οικονομία.

Με την δεύτερη παράγραφο του άρθρου 4 τροποποιείται η τρίτη παράγραφος του άρθρου 44 του ν. 998/79 και διευκρινίζεται - σε συμφωνία με το άρθρο 117 του Συντάγματος - ότι η αναδάσωση καταστραφέντος δάσους ή δασικής έκτασης αίρεται μετά την πραγματοποίηση της αναδάσωσης, η οποία συντελείται με την ανάκτηση της δασικής μορφής της καταστραφείσης εκτάσεως. Μετά την κατά τα ανωτέρω άρση είναι δυνατή, η υπαγωγή της υπόψη έκτασης στη διάταξη του εδαφίου ε της παραγράφου 1 του άρθρου 24 του Συντάγματος, ήτοι η διάθεση αυτής κατ' εξαίρεση, στο άκρως απαραίτητο μέτρο και υπό την τήρηση των ειδικότερων προϋποθέσεων του νόμου, για την ικανοποίηση σκοπών δημοσίου συμφέροντος.

Με την τρίτη παράγραφο του άρθρου 4 τροποποιείται η τέταρτη παράγραφος του άρθρου 44 του ν. 998/79 περί της ακολουθητέας διαδικασίας για την άρση ή την ανάκληση πράξης κηρύξεως εκτάσεως ως αναδασωτέας. Με την προτεινόμενη τροποποίηση καθιερώνεται - σε συμφωνία και με τη γενική αρχή του διοικητικού δικαίου - σχετική αρμοδιότητα του εκδόντος την πράξη κήρυξης της έκτασης ως αναδασωτέας Γενικού Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αντί της προβλεπομένης σήμερα Επιτροπής του άρθρου 10 του ν. 998/1979, η οποία και εκδίδει τις σχετικές αποφάσεις άρσης / ανάκλησης με μεγάλη καθυστέρηση.

Άρθρο 5 - Επιτρεπτές επεμβάσεις

Με το άρθρο. 5 αντικαθίσταται όλο το ΣΤ κεφάλαιο του ν 998/79 (άρθρα 45 έως 61) περί των κατ' εξαίρεση επιτρεπτών επεμβάσεων στα δάση και τις δασικές εκτάσεις για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Με την προτεινόμενη τροποποίηση αναμορφώνονται πλήρως οι σχετικές με τις επιτρεπτές επεμβάσεις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας με σκοπό τον περιορισμό της πολυνομίας, την επικαιροποίηση και αποκάθαρση της υφιστάμενης νομοθεσίας και την ενσωμάτωση σε αυτήν της σχετικής νομολογίας των δικαστηρίων και κυρίως του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Συγκεκριμένα: Με το άρθρο 45 του αναμορφωμένου έκτου Κεφαλαίου του ν. 998/1979 καθορίζονται οι γενικές αρχές που διέπουν τις επιτρεπτές επεμβάσεις που συνεπάγονται την αλλαγή χρήσης των δασικού χαρακτήρα εκτάσεων και των δημοσίων γαιών των παραγράφων 5^α και 5β του άρθρου 3 του ν. 998/1979. Ειδικότερα προβλέπεται ως απαραίτητος όρος για τη διενέργεια της επέμβασης η χορήγηση σχετικής έγκρισης επέμβασης, καθορίζεται το περιεχόμενο αυτής, καθιερώνεται η υποχρέωση καταβολής ανταλλάγματος χρήσης, το οποίο διατίθεται αποκλειστικά για την αναδάσωση εκτάσεων, ως προϋπόθεση του επιτρεπτού κάθε επέμβασης στις προστατευόμενες από το ν. 998/1979 εκτάσεις, ανεξαρτήτως του χαρακτήρα τους ως δημοσίων ή ιδιωτικών, ως και αναδάσωσης, προκειμένου περί επεμβάσεων σε δάση και δασικές εκτάσεις, ίσης έκτασης από τον δικαιούχο της επέμβασης. Επίσης επιβάλλεται γενική απαγόρευση της κατά κυριότητα παραχώρησης των προστατευομένων από το ν. 998/1979 εκτάσεων για την εξυπηρέτηση των σκοπών του Έκτου Κεφαλαίου, σε αντίθεση με τα νυν ισχύοντα, σύμφωνα με τα οποία είναι δυνατή, υπό την τήρηση των ειδικότερων προϋποθέσεων του νόμου, η κατά κυριότητα παραχώρηση δημοσίων δασών ή δασικών εκτάσεων για την πραγματοποίηση εντός αυτών επεμβάσεων επιβαλλομένων εκ λόγων δημοσίου συμφέροντος.

Με το άρθρο 46 καθορίζονται οι κατ' εξαίρεση επιτρεπόμενες επεμβάσεις στις αναδασωτέες εκτάσεις και διευκρινίζεται, σε συμφωνία και με τη νεώτερη νομολογία του ΣτΕ, ότι δεν απαιτείται άρση της αναδάσωσης για την πραγματοποίησή τους.

Με το άρθρο 47 καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις εκχέρσωσης δασικού χαρακτήρα εκτάσεων με σκοπό την αγροτική καλλιέργεια από γεωργικούς συνεταιρισμούς και φυσικά πρόσωπα. Η σχετική έγκριση χορηγείται εφόσον διαπιστωθεί, κατόπιν σχετικής μελέτης, ότι οι εδαφολογικές και οικολογικές συνθήκες συνηγορούν υπέρ του τρόπου αυτού της εκμετάλλευσης χωρίς να παραβλάπτεται η συνολική λειτουργία του δασικού οικοσυστήματος. Περαιτέρω ρυθμίζεται το καθεστώς των δασικού χαρακτήρα εκτάσεων που εκχερσώθηκαν χωρίς άδεια της δασικής αρχής πριν την ισχύ του συντάγματος του 1975 και εξακολουθούν να καλλιεργούνται γεωργικά. Οι κάτοχοί τους δύνανται να τις εξαγοράσουν έναντι ανταλλάγματος υπό τον απαραίτητο όρο ότι, θα εξακολουθούν να καλλιεργούνται γεωργικά ες αεί. Επίσης απαλείφεται ο υφιστάμενος μέχρι σήμερα όρος ότι, οι

κάτοχοί τους πρέπει να είναι κατ' επάγγελμα αγρότες, γεγονός που δεν συντρέχει για κατόχους πολλών χιλιάδων στρεμμάτων. Ακόμη προβλέπεται ρητά ότι αν η έκταση αλλάξει χρήση ακυρώνεται αυτοδικαίως ο χορηγηθείς στον κάτοχο τίτλος, η δε έκταση επανέρχεται στο δημόσιο, υπαγόμενη στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Με το άρθρο 47α ρυθμίζονται θέματα εγκατάστασης κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων σε δάση, δασικές εκτάσεις ως και σε δημόσιες γαίες των παραγράφων 5^α και 5β του άρθρου 3 του ν. 998/1979. Ειδικότερα επιτρέπεται, πλέον, η ίδρυση και λειτουργία και μονίμων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων στις ανωτέρω εκτάσεις προκειμένου να εναρμονιστεί η χώρα προς τους σχετικούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορούν την υγιεινή και την ασφάλεια των παραγομένων ζωικών προϊόντων. Επίσης ρυθμίζεται το πρόβλημα των ήδη λειτουργούντων κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, κυρίως επί δασών, που δεν αντιμετωπίζονταν μέχρι σήμερα αλλά και επί των δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων που δεν έχουν την απαιτούμενη έγκριση της δασικής αρχής. Επιλύονται με τον τρόπο αυτό, χρονίζοντα προβλήματα της κτηνοτροφίας που αποτελεί ένα ιδιαίτερα δυναμικό κλάδο της πρωτογενούς παραγωγής.

Με το άρθρο 48 ρυθμίζονται θέματα διάνοιξης οδών δια μέσου δασών, δασικών και αναδασωτέων εκτάσεων. Με την προτεινόμενη τροποποίηση προβλέπεται το επιτρεπτό της διάνοιξης εθνικών, επαρχιακών και δημοτικών οδών καθώς και σιδηροδρομικών γραμμών δια μέσου δασών, δασικών, αναδασωτέων εκτάσεων και δημοσίων γαιών των παραγράφων 5α και 5β του άρθρου 3 του ν. 998/1979 σύμφωνα με τους όρους της περιβαλλοντικής μελέτης του έργου. Επιτρέπεται, επίσης, η διάνοιξη οδών, που δεν εμπίπτουν στην ανωτέρω κατηγορία, δια μέσου δασών, δασικών εκτάσεων και δημοσίων γαιών για την εξυπηρέτηση εκμεταλλεύσεων, δυνατότητα που υπήρχε μέχρι σήμερα μόνο για ορισμένες κατηγορίες εκμεταλλεύσεων, όπως τα λατομεία. Κατ' αυτόν τον τρόπο αντιμετωπίζονται αγκυλώσεις ετών, όπως είναι για παράδειγμα η μη δυνατότητα διαπλάτυνσης ενός επαρχιακού ή δημοτικού δρόμου που διέρχεται από δάσος, σε περίπτωση που αυτό καεί, παρά μόνο μετά την αναδημιουργία αυτού, ύστερα από 30-40 χρόνια με συνέπεια εκτός των άλλων και την καταστροφή των δένδρων που εν τω μεταξύ αναπτύχθηκαν.

Με το άρθρο 49 ρυθμίζονται θέματα εγκαταστάσεων τουριστικού χαρακτήρα σε δάση και δασικές εκτάσεις με σκοπό την εναρμόνιση των σχετικών ρυθμίσεων της δασικής νομοθεσίας με την υφιστάμενη νομοθεσία για τα τουριστικά έργα, δεδομένου ότι στην πράξη ανέκυπταν ζητήματα εφαρμογής των ισχυουσών διατάξεων, οφειλόμενα σε αντιθέσεις και κενά της σχετικής νομοθεσίας.

Ειδικότερα με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις:

- επιτρέπονται, πλέον, οι ανωτέρω εγκαταστάσεις με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις τόσο σε δημόσια όσο και σε ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις,

- επιτρέπεται η εγκατάσταση ειδικών κατασκευών, όπως σχοινοσιδηρόδρομοι, εναέριοι θάλαμοι κτλ για πρόσβαση σε περιοχές, εφόσον δεν επέρχεται αλλοίωση του τοπίου και δεν υπάρχει οδική πρόσβαση,
- περιλαμβάνονται, πλέον, στα τουριστικά έργα και οι εγκαταστάσεις αξιοποίησης των ιαματικών πόρων.

Με το άρθρο 50 ρυθμίζονται θέματα εγκατάστασης και λειτουργίας κατασκηνώσεων σε δάση και δασικές εκτάσεις, ενώ τίθενται και οι προδιαγραφές των κατασκευών της βασικής υποδομής των κατασκηνώσεων.

Με το άρθρο 51 ρυθμίζονται θέματα βιομηχανικών εγκαταστάσεων σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες γαίες. Επιλύονται σχετικά θέματα, των οποίων η ρύθμιση εκκρεμούσε επί χρόνια και εναρμονίζεται η δασική νομοθεσία με την υφιστάμενη νομοθεσία για τα επιχειρηματικά πάρκα. Επίσης στις επεμβάσεις του άρθρου αυτού εντάσσονται και οι εγκαταστάσεις τυροκομικών μονάδων, μονάδων παραγωγής γάλακτος, ελαιοτριβείων, σφαγείων και χερσαίων εγκαταστάσεων μονάδων υδατοκαλλιέργειας.

Με το άρθρο 52 εκσυγχρονίζονται και ενοποιούνται οι περιεχόμενες σε διάφορα νομοθετήματα διατάξεις που αφορούν τη διενέργεια μεταλλευτικών και λατομικών δραστηριοτήτων σε δάση και δασικές εκτάσεις. Ειδικότερα καθιερώνεται - αντί της αποκατάστασης, επί αδυναμίας πραγματοποίησής της τελευταίας από τον υπόχρεο λόγω ιδιαίτερων δυσχερειών - υποχρέωση του τελευταίου προς αναδάσωση, μετά από υπόδειξη της Δασικής Υπηρεσίας, άλλων εκτάσεων μέχρι πενταπλάσιου εμβαδού, κειμένων στην περιοχή αρμοδιότητας της. Επίσης προβλέπεται η δυνατότητα εγκατάστασης σε μεταλλεία και λατομεία, των οποίων έπαυσε η λειτουργία για οποιονδήποτε λόγο χωρίς αποκατάσταση, εγκεκριμένων συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης απορριμμάτων που προβαίνουν σε εναπόθεση, επεξεργασία και αξιοποίηση αποβλήτων, προερχομένων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ), επί τη βάση εγκεκριμένης μελέτης και σύμφωνα με την οικεία απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων αποκατάστασης του τοπίου και της δασικής βλάστησης.

Με το άρθρο 53 ρυθμίζονται θέματα εκτέλεσης έργων υποδομής σε δάση, δασικές, αναδασωτέες εκτάσεις και σε δημόσιες γαίες. Στην ως άνω ρύθμιση εντάσσονται αναμορφωμένες όλες οι σχετικές διατάξεις που υπήρχαν διάσπαρτες σε διάφορα νομοθετήματα, διευκολύνοντας έτσι την εφαρμογή του νόμου από τις διοικητικές υπηρεσίες, τους νομικούς κλπ. Στα ως άνω έργα υποδομής περιλαμβάνονται μεγάλα δημόσια έργα, έργα ηλεκτροπαραγωγής, καθώς και μικρά δημοτικά ή δημόσια έργα.

Με το άρθρο 54 ρυθμίζονται θέματα αρχαιολογικών ερευνών και ανασκαφών σε δάση, δασικές, αναδασωτέες εκτάσεις και σε δημόσιες γαίες. Επίσης, καθορίζεται το καθεστώς των επιτρεπών επεμβάσεων στις ανωτέρω κατηγορίες εκτάσεων για την εκτέλεση έργων πολιτιστικού χαρακτήρα.

Με το άρθρο 55 ρυθμίζονται θέματα ανάπτυξης οχυρωματικών έργων, αναγκαίων για την άμυνα της χώρας, από το υπουργείο εθνικής άμυνας, καθώς και λοιπών στρατιωτικών εγκαταστάσεων όπως στρατόπεδα, κέντρα εκπαίδευσης κτλ, σε δασικού και αναδασωτέου χαρακτήρα εκτάσεις και σε δημόσιες γαίες.

Με το άρθρο 56 ρυθμίζονται θέματα εγκατάστασης ορειβατικών καταφυγίων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις και σε δημόσιες γαίες. Δίνονται οι ορισμοί των εννοιών των ορειβατικών καταφυγίων και των ορειβατικών μονοπατιών και τίθενται κανόνες για τις κτιριακές εγκαταστάσεις των καταφυγίων, ώστε να συνάδουν με τις αντίστοιχες διατάξεις της τουριστικής νομοθεσίας, καθώς και για την διάνοιξη μονοπατιών σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές. Επίσης καθορίζεται το καθεστώς εκμίσθωσης ορειβατικών καταφυγίων από τον δικαιούχο σε τρίτον.

Με το άρθρο 57 ρυθμίζονται θέματα επεμβάσεων σε δασικού χαρακτήρα εκτάσεις και δημόσιες γαίες για διάφορα έργα και δραστηριότητες, όπως αθλητικές εγκαταστάσεις, εκπαιδευτήρια, νοσοκομεία, ιερές μονές, σωφρονιστικά καταστήματα, ΧΥΤΑ, υδροτριβεία, κεραιές ρ/τ μέσων, πάρκα κεραιών, κέντρα υποδοχής μεταναστών κτλ. Με τις παραπάνω ρυθμίσεις αναμορφώθηκαν και ενιαιοποιήθηκαν οι διάφορες διατάξεις που ρύθμιζαν τα επί μέρους θέματα που βρίσκονταν σε διάφορα νομοθετήματα, πολλές φορές ασύμβατες μεταξύ τους, δημιουργώντας σύγχυση στην διοίκηση και τους συναλλασσόμενους πολίτες.

Με τα άρθρα 58 και 59 ρυθμίζονται θέματα προστασίας των πάρκων, αλσών και περιαστικών δασών, καθώς και των έργων που μπορούν να αναπτυχθούν σε αυτά για να εξυπηρετηθεί ο σκοπός ίδρυσής τους, με ενσωμάτωση της σχετικής νομολογίας των δικαστηρίων.

Με το άρθρο 60 ορίζεται ότι, δεν είναι δυνατή η επέκταση σχεδίων πόλης σε δάση, δασικές εκτάσεις και σε δημόσιες γαίες. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η ένταξη δημόσιων γαιών σε οικιστική περιοχή, εφ' όσον η ένταξη αυτών επιβάλλεται από τον πολεοδομικό σχεδιασμό.

Με το άρθρο 61 ρυθμίζονται θέματα άδειας κτήσης γης από οικοδομικούς συνεταιρισμούς. Παρέχεται η δυνατότητα σε οικοδομικούς συνεταιρισμούς που η οικιστική αποκατάσταση των μελών τους δεν είναι δυνατή λόγω της δασικής μορφής των εκτάσεων που κατέχουν, να πωλήσουν την έκτασή τους με σκοπό τη δημιουργία τίτλων δικαιώματος μεταφοράς συντελεστή δόμησης, οι οποίοι εν συνεχεία θα παραχωρούνται έναντι ανταλλάγματος στο Συνεταιρισμό ή την Ένωση εντός ακινήτων που χαρακτηρίζονται ως ακίνητα υποδοχής συντελεστή δόμησης Οικοδομικών Συνεταιρισμών. Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιλύεται ένα χρόνιο πρόβλημα σημαντικής μερίδας των πολιτών, που ενώ αγόρασαν καλόπιστα τις εκτάσεις αυτές όταν δεν υπήρχε απαγόρευση δόμησής τους, δεν μπορούν να τις δομήσουν μετά την ισχύ του συντάγματος του 1975.

Άρθρο 6 – Βάρος αποδείξεως - Ειδική αναγνώριση κατατμήσεων

Με το **άρθρο 6** αντικαθίσταται το αρθρ. 62 του ν. 998/79 καθώς και το εδάφιο α, της παρ.1 του αρθρ. 65, του ως άνω νόμου.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 62 καθιερώνεται διαδικαστικό προνόμιο του Δημοσίου επί των πάσης φύσεως αμφισβητήσεων, διενέξεων ή δικών μεταξύ αυτού και φυσικού ή νομικού προσώπου, το οποίο επικαλείται δικαίωμα στις προστατευόμενες από τον νόμο αυτό εκτάσεις και προβλέπεται ότι το τελευταίο φέρει το βάρος απόδειξης του εν λόγω δικαιώματος. Περαιτέρω απαλείφονται από τις περιοχές του ανωτέρω άρθρου, στις οποίες δεν ισχύει το τεκμήριο κυριότητας του ελληνικού Δημοσίου, οι Κυκλάδες, σε συμφωνία με την πλέον πρόσφατη νομολογία του Αρείου Πάγου (υπ' αριθμ. 1/2013 απόφαση).

Με την προτεινόμενη τροποποίηση του αρθρ. 65 του ν. 998/79 επιλύονται προβλήματα αναδασμών που περιέλαβαν δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, ώστε αυτές να αποδοθούν σε αγροτική εκμετάλλευση χωρίς τους περιορισμούς που θέτει η δασική νομοθεσία.

Άρθρο 7- Δενδροκομική εκμετάλλευση καστανοτεμαχίων

Με το **άρθρο 7** τροποποιείται το αρθρ. 66 του ν 998/79, όπως ισχύει μετά την αντικατάσταση του από το άρθρο 16 του ν. 1734/1987, και επιλύονται θέματα παραχώρησης καστανοτεμαχίων σε κατ' επάγγελμα αγρότες.

Ειδικότερα προβλέπεται ότι δύναται να παραχωρηθεί αντί τιμήματος χρήσης, το δικαίωμα της δενδροκομικής εκμετάλλευσης αυτών σε μόνιμους κατοίκους του οικείου ΟΤΑ, κατά προτεραιότητα δε, σε κατ' επάγγελμα γεωργούς ή κτηνοτρόφους. Ο δικαιούχος προβαίνει σε περιποίηση των καστανοδένδρων, σε εμβολιασμούς αυτών, σε καθαρισμό της άγριας βλάστησης, σε συμπληρωματικές φυτεύσεις καστανοδένδρων και σε άλλα δασοκομικά ή διαχειριστικά μέτρα, σύμφωνα με τους όρους της παραχώρησης κατόπιν μελέτης συνταγμένης από δασολόγο.

Άρθρο 8 - Αγροί που άλλαξαν μορφή

Με το **αρθρ. 8** αντικαθίσταται το αρθρ. 67 του ν 998/79 και ρυθμίζεται το πρόβλημα των εκτάσεων που αποδεδειγμένα στο παρελθόν είχαν αγροτική μορφή και δασώθηκαν λόγω εγκατάλειψης. Το ανωτέρω θέμα είναι σοβαρότατο και απασχολεί χιλιάδες πολίτες σε όλη την χώρα.

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις προβλέπονται τα εξής:

- Εκτάσεις που εμφανίζουν αγροτική μορφή στις Α/φίες του 1945 ή του 1960, αν δεν είναι ευκρινείς αυτές του 1945, θεωρούνται ιδιωτικές εκτάσεις εφόσον υπάρχουν τίτλοι ιδιοκτησίας πριν από την 23^η -02 - 1946.
- Εάν οι τίτλοι είναι μεταγενέστεροι και όχι νεότεροι της 11^{ης} .6.1975, τότε οι παραπάνω εκτάσεις μπορούν να αποδοθούν αποκλειστικά στην αγροτική εκμετάλλευση, εφόσον δεν έχουν την μορφή δάσους. Ο ειδικότερος χαρακτηρισμός των εκτάσεων ως δάσους ή δασικής, προκειμένης της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου αυτού, διενεργείται, στις περιοχές όπου υπάρχει κυρωμένος δασικός χάρτης από την Επιτροπή Δασολογίου Περιφερειακής Ενότητας της παραγράφου 5 του άρθρου 26 του ν. 3208/2003, όπως ισχύει, άλλως με πράξη χαρακτηρισμού κατά τη διαδικασία του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, η οποία εκδίδεται, ακόμη και στην περίπτωση που η συγκεκριμένη έκταση έχει κηρυχθεί αναδασωτέα.
- Στην περίπτωση που η έκταση χαρακτηριστεί ως μη υπαγόμενη στην παρ. 1(α) του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, η πράξη αναδάσωσης ανακαλείται.

Άρθρο 9 - Απαγόρευση ανοικοδόμησης δασικών εν γένει εκτάσεων.

Με το αρθρ. 9 προστίθεται στο αρθρ. 67 του ν 998/79 νέο αρθρ. 67^α με το οποίο ρυθμίζονται θέματα απαγόρευσης δόμησης δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού αναμορφώνεται το αρθρ. 114 του ν 1892/1990 και το αρθρ. 43 του ν 1845/1993.

Ειδικότερα συγκεκριμενοποιείται και απλουστεύεται η διαδικασία βεβαίωσης και έκδοσης απόφασης κατεδάφισης για τις αυθαίρετες κατασκευές επί δασικού χαρακτήρα εκτάσεων, καθώς και η διαδικασία απομάκρυνσης τους, από τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες με σαφή καθορισμό των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 10 - Ποινικές διατάξεις

Με το άρθρ. 10 αντικαθίστανται διατάξεις του αρθρ. 70 του Ν 998/79 καθώς και ολόκληρο το άρθρο 71 του ίδιου νόμου, με τις οποίες καθορίζονται οι ποινικές κυρώσεις επί παράνομων επεμβάσεων σε δασικού και αναδασωτέου χαρακτήρα εκτάσεις.

- Ειδικότερα, αυξάνεται από **1466 ευρώ** σε **3000 ευρώ** για κάθε 100 τμ, η ποινή για όποιον εκχερσώνει, υλοτομεί αποψιλωτικά, καλλιεργεί ή φυτεύει μη δασικά φυτά σε αναδασωτέα έκταση.
- Για καταστροφή αναδασωτέας έκτασης πέραν του στρέμματος και για κάθε επιπλέον 100 τμ η ποινή αυξάνεται από **2932 ευρώ** σε **6000 ευρώ**.
- Επίσης, αυξάνεται η ποινή από **293 ευρώ** σε **500 ευρώ** και για τον υπότροπο από **2932 ευρώ** σε **5000 ευρώ**, για τον ιδιοκτήτη ή τον κάτοχο ποιμνίου που συλλαμβάνεται με το ποίμνιό του μέσα

σε αναδασωτέα έκταση ή που δεν λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να μην εισέρχονται τα ζώα μέσα σε αναδασωτέα έκταση, καθώς και αυτόν που επιτρέπει τη βοσκή σε τρίτους.

Άρθρο 11

Με το **αρθρ. 11** αντικαθίσταται το άρθρο 78 του ν 998/79. Στο τροποποιημένο άρθρο 78 συγκεντρώθηκαν οι εξουσιοδοτικές ρυθμίσεις των επιμέρους διατάξεων του ως άνω νόμου, με τις οποίες εξουσιοδοτείται ο υπουργός ΠΕΚΑ ή και οι συναρμόδιοι Υπουργοί για την έκδοση των σχετικών, εφαρμοστικών των ως άνω διατάξεων αποφάσεων που αναφέρονται:

- Στην αύξηση του αριθμού των Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων.
- Σε θέματα σχετικά με την ίδρυση και λειτουργία του δικτυακού τόπου στον οποίο λαμβάνει χώρα η κεντρική ανάρτηση της πράξεως χαρακτηρισμού του άρθρου 14 του παρόντος νόμου ως και της απόφασης της Επιτροπής επί των αντιρρήσεων κατ' αυτής, με τη δημιουργία και τήρηση κεντρικού αρχείου, με τη συλλογή, ταξινόμηση, καταχώριση και επεξεργασία προς ανάρτησή της, την έκδοση κωδικού αριθμού διαδικτυακής ανάρτησης και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια.
- Στον καθορισμό των προϋποθέσεων ένταξης ενός έργου στις μεγάλες επενδύσεις, προκειμένου να τύχουν εφαρμογής ειδικές διατάξεις για την σύντμηση των χρόνων ολοκλήρωσης των αναγκαίων διοικητικών πράξεων.
- Στον καθορισμό του ανταλλάγματος χρήσης για επεμβάσεις στις προστατευόμενες από το ν. 998/1979 εκτάσεις.
- Στον τύπο του τίτλου κυριότητας των δασικού χαρακτήρα εκτάσεων που άλλαξαν χρήση πριν την 11-06-1975.
- Στις τεχνικές προδιαγραφές χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών μονοπατιών της παραγράφου 2 του άρθρου 56 του παρόντος νόμου.
- Στο ανώτατο όριο του εμβαδού των παραχωρούμενων καστανοτεμαχίων, στον τύπο του παραχωρητηρίου, στα δικαιούχα πρόσωπα και στη σειρά προτίμησης τους, καθώς στις υποχρεώσεις του προσώπου στο οποίο έγινε η παραχώρηση για να καλλιεργεί και να καρπούται κατά τρόπο επιμελή και συνεχή τα παραχωρηθέντα καστανοτεμάχια.
- Στις προδιαγραφές σύνταξης των μελετών διαχείρισης των πάρκων και αλσών της παραγράφου 2 του άρθρου 58 του παρόντος νόμου.
- Στον τρόπο υπολογισμού της αξίας δάσους, δασικής έκτασης ή δημόσιας γαίας των παραγράφων 5α και 5β του άρθρου 3 του ν. 998/1979 καθώς και σε κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της διάταξης του αρθρ 6 του ως άνω νόμου.

- Στην ακολουθητέα ροή των εργασιών μεταξύ των αρμόδιων υπηρεσιών κατά την κατεδάφιση αυθαίρετου κτίσματος κατ' εφαρμογή του άρθρου 67 Α ως και στις λεπτομέρειες εφαρμογής του ανωτέρω άρθρου.
- Στον καθορισμό του ύψους και του τρόπου υπολογισμού του προστίμου, καθώς και κάθε σχετικής λεπτομέρειας για τη νομιμοποίηση υφιστάμενων, κτισμάτων σε κατασκηνώσεις και παιδικές εξοχές.
- Στην εξαίρεση από την κατεδάφιση υφιστάμενων κατασκευών, όπως κτήρια ή τμήματα κτηρίων, λοιπές εγκαταστάσεις ή κατασκευές, παρακολουθήματα κ.λπ., σε κατασκηνώσεις και παιδικές εξοχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 3208/2003 (ΦΕΚ Α΄303) ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΑΣΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ
(Ν.Δ. 86/1969) (ΦΕΚ Α΄ 7).

Άρθρο 12 - Ρύθμιση εμπραγμάτων δικαιωμάτων

Με το άρθρ. 12 συμπληρώνεται το άρθρ. 10 του νόμου 3208/2003, με το οποίο ρυθμίζονται θέματα ιδιοκτησίας επί δασών, δασικών εκτάσεων και γαιών των παραγράφων 5^α και 5β του άρθρου 3 του ν. 998/1979 και απαριθμούνται οι περιπτώσεις, στις οποίες το δημόσιο δεν προβάλλει δικαιώματα κυριότητας επί των ανωτέρω εκτάσεων.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση προβλέπεται η μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας εκ μέρους του Δημοσίου στις κάτωθι περιπτώσεις:

- α) Στις εκτάσεις που εμφανίζονται στον προσωρινό κτηματικό χάρτη του ν 248/76 ως μη δασικές ή κρίθηκαν ως τέτοιες με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, ασχέτως αν μεταγενέστερα απέκτησαν δασική μορφή, εφόσον α) απώλεσαν την εν λόγω δασική μορφή τους από επεμβάσεις που έγιναν σε εκτέλεση διοικητικής πράξης, εκδοθείσας μέχρι την 31.3.2011, ή β) εφόσον, πριν την κατάργηση με την παρ 5. του άρθρ. 29 του ν 3937/2010 του δεύτερου εδαφίου της περ. θ του τμήματος Ι του άρθρ. 10 του Ν 3208/03, εκδόθηκαν διοικητικές πράξεις - σε εφαρμογή των καταργηθέντων διατάξεων - βεβαιωτικές του μη δασικού χαρακτήρα των ανωτέρω εκτάσεων.
- β) Στις εκτάσεις που αναγνωρίστηκαν ως ιδιωτικές με τις διατάξεις του αγροτικού κώδικα.
- γ) Στις εκτάσεις του άρθρ 29 του ΝΔ 2185/1952 ‘περί αναγκαστικής απαλλοτριώσεως κτημάτων προς αποκατάσταση ακτημόνων γεωργών και κτηνοτρόφων’ και του άρθρ. 26 του Ν 2040/1992 όσον αφορά τις υπεράνω δασών αλπικές και χορτολιβαδικές εκτάσεις.
- δ) Στις εκτάσεις που περιήλθαν κατά κυριότητα σε τρίτους βάσει συμβιβαστικών συμβολαίων με το Ελληνικό δημόσιο.
- ε) Σε εκτάσεις που προέκυψαν από τον διαχωρισμό υπέρ των ταμείων εφέδρων πολεμιστών Κρήτης και των Μονών με τον νόμο 3345/1925.

Περαιτέρω **με το άρθρο 12** αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 17 του ν. 3208/2003 και ρυθμίζονται θέματα εφαρμογής της δασικής νομοθεσίας επί δημοσίων εκτάσεων που παραχωρήθηκαν για μόνιμη αγροτική εκμετάλλευση καθώς και ιδιωτικών δασικών εκτάσεων που εκχερσώθηκαν νόμιμα για τον ως άνω σκοπό.

Άρθρο 13 - Παραχωρήσεις ακινήτων

Με το αρθρ. 13 του νόμου προστίθεται μετά το άρθρο 237 του ν.δ. 86/1969, νέο άρθρο 237 Α, με το οποίο ρυθμίζονται θέματα παραχωρήσεων προς τους ΟΤΑ ή σε φυσικά ή σε νομικά πρόσωπα των κτιρίων, εγκαταστάσεων και υποδομών, όπως δασικά κτίρια, δασοφυλακεία, πυροφυλάκεια, φυτώρια, εργοστάσια ξυλείας κτλ, που χρησιμοποιούσαν οι δασικές υπηρεσίες και πλέον δεν είναι απαραίτητα σε αυτές. Η παραχώρηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Π.Ε.Κ.Α. μετά από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Δασών, με την οποία καθορίζεται το τίμημα, ο σκοπός της παραχώρησης καθώς και όροι, η μη εκπλήρωση των οποίων συνεπάγεται την ανάκληση αυτής.

Άρθρο 14 - Ίδρυση Δασικών Φυτωρίων - Διάθεση Δασικών Σπόρων

Με την πρώτη παράγραφο του άρθρου 14 αντικαθίσταται το άρθρο 51 του ν.δ. 86/1969 και ρυθμίζονται θέματα ίδρυσης δασικών φυτωρίων από ιδιώτες. Με απόφαση του Υπουργού ΠΕΚΑ καθορίζονται οι λεπτομέρειες σχετικά με την έκδοση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των δασικών φυτωρίων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, την διαδικασία χορήγησης, την διάρκεια ισχύος των αδειών, τις προϋποθέσεις χορήγησης, τις υποχρεώσεις των δικαιούχων, την εποπτεία, τον έλεγχο και την παρακολούθηση της λειτουργίας των φυτωρίων, την έκδοση παραβόλου, την εγγραφή σε ειδικό Μητρώο, την εισαγωγή από, εξαγωγή ή επανεξαγωγή σε Τρίτες χώρες, τον έλεγχο και την πιστοποίηση του δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού, τον φυτουγειονομικό έλεγχο, καθώς και κάθε άλλη τεχνική λεπτομέρεια .

Με την δεύτερη παράγραφο του άρθρου 14 προστίθεται, μετά το άρθρο 119 του ν.δ. 86/1969 νέο άρθρο 119 Α, με το οποίο προβλέπεται η διάθεση πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού από την κεντρική αποθήκη δασικών σπόρων της Ειδικής Γραμματείας του ΥΠΕΚΑ.

Συγκεκριμένα δίδεται η δυνατότητα στην Κεντρική Αποθήκη Δασικών Σπόρων που υπάγεται στη Γενική Δ/ση Ανάπτυξης και Προστασίας Δασών και Φυσικού Περιβάλλοντος, της Ειδικής Γραμματείας Δασών, να διαθέτει αντί τιμήματος δασικούς σπόρους, μοσχεύματα, δευτερεύοντα προϊόντα εκκόκκισης (κόνους κ.α) προς τρίτους, από τα αποθέματά της. Επιλύεται, έτσι, το πρόβλημα διάθεσης πιστοποιημένου αναπαραγωγικού υλικού των ελληνικών δασικών ειδών σε χώρες της ΕΕ αλλά και τρίτες χώρες.

Άρθρο 15 - Βοσκή

Με το αρθρ. 15 αντικαθίσταται το αρθρ.103 του δασικού κώδικα (ν.δ. 86/69) που ρυθμίζει τη βοσκή. Ειδικότερα:

- Δίδεται ο ορισμός της εννοίας των δημόσιων βοσκοτόπων και προβλέπεται ότι η βοσκή θα ασκείται πλέον βάσει εγκεκριμένου διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης που λαμβάνει υπόψη τη βοσκοϊκανότητα του οικοσυστήματος και τη δυνατότητα αναβάθμισής του για την εξυπηρέτηση της σκοπούσας χρήσης.
- Η χωρική κατανομή της χρήσης της βοσκής γίνεται από τα συλλογικά όργανα των κτηνοτρόφων, ενώ παράλληλα καταβάλλεται, επί βοσκής σε δημόσιου χαρακτήρα εκτάσεις, μίσθωμα υπέρ του οικείου δήμου από τους κτηνοτρόφους που κάνουν χρήση της βοσκής. Το ύψος του μισθώματος καθορίζεται με ΚΥΑ των υπουργών ΠΕΚΑ, Αγροτικής Ανάπτυξης και Οικονομίας και Οικονομικών. Προβλέπεται επίσης αποκλειστική προθεσμία 2 ετών για την κατάρτιση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, κατ' εφαρμογή των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Άρθρο 16 - Ποινικές διατάξεις

Με το αρθρ. 16 αναμορφώνεται το ύψος των ποινών, που προβλέπονται από τις ποινικές διατάξεις του ν.δ. 86/1969, για παραβάσεις της δασικής νομοθεσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΤΙΚΕΣ, ΚΑΤΑΡΓΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17 - Τροποποίηση διατάξεων του νόμου 4061/2012 (ΦΕΚ 66 Α)

Με το αρθρ. 17 τροποποιούνται διατάξεις του ν 4061/2012 που αφορούν διαθέσιμα ή κοινόχρηστα ακίνητα δασικού χαρακτήρα που διατέθηκαν ως κληροτεμάχια μετά την 11^η Ιουνίου του 1975 και εκχερσώθηκαν για το λόγο αυτό πριν την ισχύ του ανωτέρω νόμου. Προβλέπεται ότι οι ανωτέρω εκτάσεις που έχουν αποδοθεί σε δικαιούχους, δεν υπάγονται στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας εφόσον κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού δεν καλύπτονται από δασική βλάστηση. Διοικητικές πράξεις που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για την προστασία τους, ανακαλούνται. Καλύπτεται, έτσι, το νομικό κενό που υπήρχε ως προς την κατηγορία αυτή των εκτάσεων. Περαιτέρω με την προτεινόμενη τροποποίηση προβλέπεται ότι στις εποικιστικές δασικού χαρακτήρα εκτάσεις, που διατέθηκαν για την αποκατάσταση κτηνοτρόφων με τις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας, πριν την ισχύ του ν. 4061/2012, εξακολουθούν να υφίστανται τα δικαιώματα χρήσης βόσκησης των αποκατασταθέντων κτηνοτρόφων ή των νομίμων κληρονόμων τους, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της δασικής νομοθεσίας ως προς την προστασία και διαχείριση των ανωτέρω εκτάσεων.

Άρθρο 18 - Λατομεία σχιστολιθικών πλακών

Με το αρθρ. 18 αντικαθίσταται το αρθρ. 16 του ν. 3851/2010 και επιλύονται προβλήματα νομικής και τεχνικής φύσης νομικών και φυσικών προσώπων που εκμεταλλεύονται λατομεία σχιστολιθικών πλακών, ώστε να συνεχιστεί η εκμετάλλευση των λατομείων αυτών, υπό προϋποθέσεις.

Συγκεκριμένα:

Καθορίζεται η διαδικασία αναγνώρισης έναντι του Δημοσίου, της ιδιοκτησίας των εκτάσεων επί των οποίων αναπτύσσονται οι εκμεταλλεύσεις αυτές, προβλέπεται δε ότι έως την αναγνώριση του δικαιώματος κυριότητας επί των ανωτέρω εκτάσεων, η έγκριση επέμβασης θα εκδίδεται επί δημοσίας εκτάσεως και θα καταβάλλεται αντάλλαγμα χρήσης σε τέσσερις ισόποσες δόσεις με κατάθεση και εγγυητικής επιστολής πιστωτικού ιδρύματος ίσης με το υπόλοιπο των τριών δόσεων, η οποία δύναται να μειώνεται κατά το αντίστοιχο ποσό καταβολής

Άρθρο 19 - Λοιπές τροποποιήσεις

Με το αρθρ. 19 ρυθμίζονται διάφορα θέματα, με τροποποίηση των σχετικών διατάξεων της δασικής νομοθεσίας, Ειδικότερα:

Τροποποιείται η μεταβατική διάταξη του εδαφίου γ του άρθρου 58 του ν. 4146/2013 (ΦΕΚ 90 Α), που αναφέρεται στις λειτουργούσες, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4053/2012, σε δάση και δασικές εκτάσεις, εγκαταστάσεις δομικών ή μηχανικών κατασκευών πάνω στις οποίες τοποθετούνται κεραίες, ώστε να εναρμονιστεί με τις ρυθμίσεις του παρόντος νόμου.

Προστίθενται στους δασικούς υπαλλήλους της παρ. 1 του άρθρου 39 του ν. 1845/1989 (ΦΕΚ Α' 102) και οι κλάδοι Π.Ε. Διοικητικών, που μετατάχθηκαν από την Ελληνική Αγροφυλακή και ΔΕ 16 Οδηγών.

Συμπληρώνεται η διάταξη του άρθρου 26 του ν. 2040/92, ώστε να περιληφθούν σε αυτή και οι υπεράνω δασών και δασικών εκτάσεων αλπικές ζώνες. Επιλύονται, έτσι, προβλήματα που έχουν δημιουργηθεί με το ιδιοκτησιακό καθεστώς των δασικών, χορτολιβαδικών εκτάσεων ως και των υπεράνω των δασών ή δασικών εκτάσεων ασκεπών κορυφών ή των αλπικών ζωνών των ορέων, υπέρ των οποίων προβλέπουν οι παραγρ. 1β, 5^α (πρώην 6β) και 2 αντιστοίχως του άρθρου 3 του ν. 998/1979, όπως το άρθρο αυτό τροποποιείται με τον παρόντα νόμο και οι οποίες είχαν εξαιρεθεί υπέρ των ιδιοκτητών κατά την απαλλοτρίωση κτηνοτροφικών κτημάτων.

Αντικαθίσταται η παρ 14 του ν 3937/2010, που αφορά την ίδρυση στην Ειδική Γραμματεία Δασών, Εθνικής Τράπεζας Γενετικού Υλικού, προκειμένου να επιτευχτεί πληρέστερα ο σκοπός ίδρυσής της, που είναι η απογραφή, ο χαρακτηρισμός, η αξιολόγηση, η διατήρηση και η πιστοποίηση των δασικών γενετικών πόρων.

Τροποποιούνται οι μεταβατικές διατάξεις της παραγράφου 13 του άρθρου 28 του ν. 2664/1998 για τα Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών και τα Αναθεωρητικά Συμβούλια Ιδιοκτησίας Δασών.

Άρθρο 20 - Μεταβατικές διατάξεις

Στο αρθρ. 20 περιλαμβάνονται οι κάτωθι μεταβατικές διατάξεις του νόμου, με τις οποίες λύνονται χρόνια προβλήματα.

- 1) Μεταβατική διάταξη, σύμφωνα με την οποία η διάταξη του άρθρου 6 του ν. 998/1979 για τον υπολογισμό της αξίας των δασών, όπως αντικαθίσταται με τον παρόντα νόμο, καταλαμβάνει και όσες υποθέσεις δεν ολοκληρώθηκαν, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο βρίσκονται. Μεταξύ των ανωτέρω υποθέσεων που εκκρεμούν υπάγονται και

υποθέσεις υπολογισμού της αξίας διακατεχόμενων δασών, όπου το δημόσιο παραχωρεί στους διακατόχους το δικαίωμα κυριότητάς του.

- 2) Μεταβατική διάταξη για την εξέταση των υποθέσεων που εκκρεμούν ενώπιον των καταργούμενων με τον παρόντα νόμο Δευτεροβάθμιων Επιτροπών Επίλυσης Δασικών Αμφισβητήσεων, με σκοπό την ολοκλήρωσή τους, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14, του ν. 998/1979, όπως ισχύουν.
- 3) Μεταβατική διάταξη για τη δημοσιοποίηση με τη νέα διαδικασία του άρθρου 14 του ν. 998/1979 από τους ενδιαφερόμενους, των πράξεων χαρακτηρισμού των δασαρχών που ήδη έχουν κοινοποιηθεί σε αυτούς και δεν έχουν τελεσιδικήσει.
- 4) Μεταβατική διάταξη για τη συνέχιση της λειτουργίας επί τριετία των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, πτηνοτροφείων, μελισσοκομείων, εκτροφείων θηραμάτων, ιχθυοτροφείων, εκτροφείων γουνοφόρων ή άλλων συναφών κτηνοτροφικών μονάδων, που εγκαταστάθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου χωρίς άδεια της δασικής υπηρεσίας σε δάση, δασικές εκτάσεις και δημόσιες χορτολιβαδικές εκτάσεις, εντός της οποίας οφείλουν να λάβουν την έγκριση περιβαλλοντικών όρων ή βεβαίωση απαλλαγής από περιβαλλοντική αδειοδότηση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- 5) Μεταβατική διάταξη για την παράταση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων ύδρευσης των ΟΤΑ που ανηγέρθησαν επί δασικού χαρακτήρα εκτάσεων χωρίς την έγκριση των δασικών υπηρεσιών, προκειμένου να λάβουν τις σχετικές αδειοδοτήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες.
- 6) Μεταβατική διάταξη για την παράταση της λειτουργίας κατασκηνώσεων, που λειτουργούν χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας, για διάστημα δύο (2) ετών από την ισχύ του παρόντος νόμου, προκειμένου να εκδοθούν οι προβλεπόμενες άδειες σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Κατά την διάρκεια του ανωτέρω χρονικού διαστήματος αναστέλλεται η έκδοση και εκτέλεση τυχόν εκδοθεισών πράξεων επιβολής διοικητικών κυρώσεων.
- 7) Μεταβατική διάταξη για την παράταση της λειτουργίας των ορειβατικών καταφυγίων που λειτουργούν χωρίς τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τις διατάξεις της δασικής, περιβαλλοντικής και πολεοδομικής νομοθεσίας και τη νομιμοποίησή τους, ανεξαρτήτως αριθμού κλινών, εφόσον εντός δύο (2) ετών από την ισχύ του παρόντος νόμου οι δικαιούχοι λάβουν την κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 56 ν. 998/1979 έγκριση επέμβασης.

- 8) Μεταβατική διάταξη για την παραχώρηση με οριστικό τίτλο, εντός του έτους από την ισχύ του παρόντος νόμου, στους νόμιμους δικαιούχους ή στους καθολικούς ή ειδικούς διαδόχους τους, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης, καστανοτεμαχίων που παραχωρήθηκαν προσωρινά με τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας και δεν ολοκληρώθηκε η διαδικασία οριστικής παραχώρησής τους, επειδή δεν πραγματοποιήθηκε εξ ολοκλήρου ο σκοπός της παραχώρησης καταβλήθηκε όμως εν όλω ή εν μέρει το τίμημα.
- 9) Μεταβατική διάταξη για την κατάργηση κάθε διαδικασίας διοικητικής αναγνώρισης της ιδιοκτησίας των ευρισκομένων σε πεδινά, ανώμαλα ή λοφώδη εδάφη χορτολιβαδικών ή βραχωδών και πετρωδών εκτάσεων του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 15, το οποίο προσετέθη στο άρθρο αυτό με την παρ. 9 του άρθρου 12 του παρόντος νόμου, καθώς και των σχετικών με την ιδιοκτησία εκκρεμών δικών σε αντιδικία με το Δημόσιο, ως και για την ανάκληση από τότε που εκδόθηκαν Πρωτοκόλλων Διοικητικής Αποβολής που εκδόθηκαν μέχρι την έναρξη της ισχύος του παρόντος και αναφέρονται στις παραπάνω εκτάσεις.

Άρθρο 21- Καταργητικές διατάξεις

Στο αρθρ 21 αναφέρονται οι διατάξεις των νόμων που καταργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος.